

אבות

כנסת הגדולה, הם אמרו שלשה דברים וכו'.

חומש: פר' בראשית, המן העץ אשר צויתך לבלתי אכל ממנו אכלת: ויאמר האדם האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי מן העץ ואכל (ג', י"א - י"ב) סק"ב.

שיחות: עמ' י"ג.

דמויות ותקופות: אנשי כנסת הגדולה א', ד', ה', ו'.

פרק א' משנה א', והעמידו תלמידים הרבה, ורש"י ד"ה והעמידו תלמידים הרבה.

חומש: פר' בראשית, המן העץ אשר צויתך לבלתי אכל ממנו אכלת: ויאמר האדם האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי מן העץ ואכל (ג', י"א - י"ב) סק"ב (קטע "ונראה שכן הוא" וקטע "ומעתה"). פר' ואתחנן, ושננתם לבנים (ו', ז') [ב].

שיחות: עמ' י"ג.

דמויות ותקופות: אנשי כנסת הגדולה א', ד' (קטע "ונראה שכן הוא").

פרק א' משנה א', רש"י ד"ה ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה.

חומש: פר' בראשית, המן העץ אשר צויתך לבלתי אכל ממנו אכלת: ויאמר האדם האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי מן העץ ואכל (ג', י"א - י"ב) סק"ב (קטע "והנה באמת").

שיחות: עמ' י"ב.

דמויות ותקופות: אנשי כנסת הגדולה א'.

פרק א' משנה א': רבינו יונה ד"ה משה וכו' (השני) (שלא תגזול הוא אזהרה לכל הניזקין).

מחזור ויטרי ב"סדר מקבלי התורה ולומדי" שמנוח ואלקנה היו בכלל סדר המסורה, אבל להלן בד"ה ויהושע לזקנים וכו' כלל מנוח בכלל השופטים והשמיט את אלקנה מסדר הקבלה.

דמויות ותקופות: זקנים ושופטים א' סק"ג.

דברי המאירי בהפתיחה בד"ה והנני מרחיב וכו' וכו' ("ואותם זקנים וכו'"), וד"ה ולפי ענינם שיחד עם השופטים היו עוד זקנים שהיו בכלל סדר המסורה.

דמויות ותקופות: זקנים ושופטים א' סק"א (קטע "ועיין עוד בפתיחת המאירי") סק"ג.

דברי המאירי בהפתיחה שרבי חיבר את המשניות.

דמויות ותקופות: משנה ב' סק"ה.

דברי הרמב"ם, והמאירי בהפתיחה, על מדריגת הגאונים.

סנהדרין: שע"ג * סק"ד בההערה.

חומש: הקדמה, ד' סק"ד בההערה.

דמויות ותקופות: משנה ו' סק"א. הגאונים ג' (קטע "א" וקטע "ב").

פרק א' משנה א', משה קיבל תורה מסיני, ופי' הגר"א שם.

הוריות: קב"א (קטע "משה קיבל").

פרק א' משנה א', ומסרה ליהושע, ורש"י ד"ה משה קיבל תורה מסיני.

חומש: פר' כי תשא, ומשרתו יהושע בן נון נער וגו' (ל"ג, י"א).

שיחות: עמ' ל"ט.

פרק א' משנה א', ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים.

דמויות ותקופות: זקנים ושופטים.

פרק א' משנה א', ונביאים מסרוה לאנשי

קידושין ג': ל"ה סק"ז בהערה השני'.

ב"ק א': א' סק"א, ג' (קטע "ועוד י"ל"), תפ"ב, הוספות על פרק המניח משנת תשס"ב (שלפני אות ת"ו) אות ו'.

ב"מ: פרק שנים אוחזין קע"ד.

ב"ב א': קצ"ט.

פרק א' משנה א', רבינו יונה ד"ה וזקנים (משמעות דבריו שהמשניות נכתבו [כלומר שהותרו להכתב] ביחד עם הגמרא).

דמויות ותקופות: משנה ג' סק"י.

בא"ד, שסדר מסירת התורה נמשך גם אחרי חתימת הש"ס "עד היום הזה", דלא כדעת הרמב"ם.

דמויות ותקופות: מסירת התורה אחרי אנשי כנסת הגדולה.

פרק א' משנה א', רבינו יונה ד"ה הם אמרו וכו'.

סנהדרין: מ"ט.

הוריות: ט' (קטע "ונראה").

פרק א' משנה א', דברי רבינו בחיי בגדר "דברי קבלה", ושנביאים וכתובים נאמרו למשה מסיני (וכן איתא בכרכות דף ה' ע"א), ומחזור ויטרי שם.

ב"ק א' י"ז (קטע "וכן י"ל"), מ"ז (קטע "ורבינו בחיי").

ב"ב א': ק"מ (קטע "וע"ע ברבינו בחיי").

סנהדרין: פתיחה לפרק חלק ו' סק"ד.

חומש: הקדמה, ב' סק"ב (קטע "ועי' גם ברבינו בחיי").

דמויות ותקופות: נביאים ג'.

פרק א' משנה ב', על שלשה דברים העולם עומד וכו'.

חומש: פר' עקב, ולמדתם אתם את בניכם (י"א, י"ט) [ב] (קטע "והנה ידוע").

שיחות: עמ' מ"ח, נ'.

פרק א' משנה ב', רש"י ד"ה שמעון הצדיק.

חומש: פר' בראשית, המן העץ אשר צויתך לבלתי אכל ממנו אכלת: ויאמר האדם האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי מן העץ ואכל (ג', י"א - י"ב) סק"ב בהערה הראשונה.

דמויות ותקופות: אנשי כנסת הגדולה ג'.

פרק א' משנה ג', שלא על מנת לקבל פרס.

ב"ב א': ק"כ.

פרק א' משנה ד', יהי ביתך בית ועד לחכמים והוי מתאבק בעפר רגליהם.

חומש: פר' עקב, ובו תדבק (י', כ') (המצוה לידבק בתלמידי חכמים).

פרק א' משנה ה', ויהיו עניים בני ביתך.

גיטין: פרק המביא גט שע"ד (קטע "דהנה בפ"ק ולהלן שם).

ע"ז: קמ"ה (קטע ראשון ולהלן שם).

חומש: פר' נח, ארור כנען עבד עבדים יהי לאחיו (ט', כ"ה) (קטע "ועיין גם ברמב"ם").

פרק א' משנה ו', רבינו יונה ד"ה יהושע בן פרחי אומר עשה לך רב וכו'.

הוריות: קצ"א.

פרק א' משנה ו', הוי דן את כל האדם לכף זכות.

חומש: פר' קדושים, בצדק תשפט עמיתך (י"ט, ט"ו) (שיטות הרמב"ם, ורבינו יונה, והספר חסידים, וספר חפץ חיים). פר' נצבים, הנסרת לה' אלקינו והגנלת לנו ולבנינו עד עולם (כ"ט, כ"ח) [ב] (קטע "וכעין זה").

פרק א' משנה ז', הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע.

חומש: פר' לך לך, ואנשי סדם רעים וחטאים לה' מאד (י"ג, י"ג) (קטע "ובפרק" ולהלן שם).

פרק א' משנה י', ושנא את הרבנות.

חומש: פרי' ואתחנן, עלה ראש הפסגה ושא עיניך וגו' (ג', כ"ז) סק"ה (קטע ראשון).

פרק א' משנה י', דברי התיו"ט ששמעי' ואבטליון עצמם לא היו גרים אלא באו מגרים.

סנהדרין: ל"ו סק"ב.

פרק א' משנה י"ב, הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן וכו', ורש"י שם.

חומש: פרי' אמור, וקדשתו וגו' קדש יהי לך (כ"א, ח') סק"ג (קטע "והנה בפ"א" וקטע אחרון).

פרק א' משנה י"ב, אוהב שלום ורודף שלום (בענין למה מצינו מדה זו דוקא באהרן).

חומש: פרי' קרח, ולא יהי כקרח וכעדתו (י"ז, ה') [א] (קטע "ועל פי הנ"ל").

פרק א' משנה י"ב, אוהב שלום ורודף שלום, ופיה"מ, ורבינו יונה, ור"ב, ותיו"ט שם.

חומש: פרי' עקב, ובו תדבק (י', כ') סק"ז.

שיחות: עמ' צ"ג.

פרק א' משנה י"ג, ודאשתמש בתגא חלף.

סנהדרין: שנ"ד (קטע "ובסברי").

פרק א' משנה י"ג, רש"י על נגיד שמי' אבר שמי' (שהכוונה ב"נגיד שמי" היא להשתמש בשם המפורש), ודברי רבינו בחיי שם.

סנהדרין: שנ"ד (קטע "וע"ע באדר"נ בספי"ב").

חומש: פרי' אחרי מות, וחי בהם (י"ח, ה') [ב].

פרק א' משנה ט"ו, שמאי אומר עשה תורתך קבע.

נדרים: פרק כל כנויי צ"ח, צ"ט (ספר מגן אבות להתשב"ץ), ק'.

פרק א' משנה י"ז, דברי הרמב"ם בפיה"מ

שאסור להכניס לתוך שיר פסוק מן התורה או שיר השירים.

סנהדרין: שס"ט.

פרק א' משנה י"ז, דברי הרמב"ם בפיה"מ קרוב לסוף דבריו בשם התוספתא בפאה.

סנהדרין: ר"פ (קטע "והנה עיין ברמב"ם"), שנ"ד (קטע "והנה מלבר").

חומש: פרי' תזריע, "בענין למה אין לבעל לשון הרע חלק לעולם הבא" (קטע ראשון).

פרק ב' משנה א', שאין אתה יודע מתן שכרן של מצות - דברי הרמב"ם בפיה"מ בנוגע למצות מעקה והלאו של לא תשים דמים בביתך.

ב"ק א': תרי"ב.

פרק ב' משנה א', שאין אתה יודע מתן שכרן של מצות - דברי הרמב"ם בפיה"מ בנוגע להטעם למה העוסק במצוה פטור מן המצוה).

קידושין ב': ת"ב בההערה הראשונה.

ב"ב א': קי"ז (קטע "וע"ע ברמב"ם").

פרק ב' משנה א', והוי מחשב וכו' ושכר עבירה כנגד הפסידה - דברי הרמב"ם בפיה"מ שאפשר ללמוד גודל השכר של מצוה מגודל העונש של המבטלה.

ב"ק א': תפ"ג סק"א (קטע "ברם עיין").

פרק ב' משנה א' - דברי הרמב"ם בפיה"מ שלימוד לשון הקודש ושמחת יו"ט הרי הן בגדר מצות קלות.

יבמות ב': תשי"א.

ע"ז: כ"ג (קטע "הרמב"ם בפירוש המשניות" ולהלן שם).

דברי התיו"ט שם על מצוה קלה.

ע"ז: כ"ג (קטע "ברם התיו"ט" ולהלן שם).

דברי המגן אבות שם על מצוה קלה.

ע"ז: כ"ג (קטע "ועיין עוד במגן אבות").

פרק ב' משנה ו', אף הוא ראה גולגולת וכו' על דאטפת אטפוך וכו'.

כתובות ב': שני"ה, שני"ו סק"י.

סנהדרין: פתיחה לפרק חלק ח' סק"י.

חומש: פר' לך לך, וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי (ט"ו, י"ד) (קטע "ועיין בפ"ב דאבות"). פר' וישב, וישמע ראובן ויצלהו מידם (ל"ז, כ"א) סק"י.

פרק ב' משנה ו', דברי התיו"ט על המחלוקת בין הרמב"ם והרמב"ן בענין למה נענשו פרעה והמצרים.

יבמות ב': תי"ט בהערה השני'.

סנהדרין: שס"ז.

חומש: פר' לך לך, וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי (ט"ו, י"ד) (קטע "ועיין בפ"ב דאבות" ולהלן שם).

פרק ב' משנה ז', מרבה בשר מרבה רמה, ורש"י שם.

חומש: פר' בשלח, בתת ה' לכם בערב בשר לאכל (ט"ז, ח').

ע"ז: קמ"ה (קטע "והנה הרמב"ם").

פרק ב' משנה ז', רבינו יונה ד"ה מרבה עבדים מרבה גזל (שיש קפידא עליו אם נעשים מעשים רעים בתוך ביתו).

ב"ק ב': קמ"ג סק"ג.

פרק ב' משנה ח', אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך שלכך נוצרת.

חומש: פר' ראה, ראה אנכי וגו' (י"א, כ"ו).

פרק ב' משנה ח', רבינו יונה ד"ה אבא שאול וכו'.

הוריות: קפ"ט.

פרק ב' משנה ט', לזה רשע ולא ישלם, ורבינו יונה שם.

ב"ק א' קמ"ג (קטע "שו"ר בטור").

פרק ב' משנה י"ב, רבי יוסי אומר יהי ממון חבירך חביב עליך כשלך.

ב"ק א': א' סק"ה (קטע "וביד").

פרק ב' משנה א', דברי הרמב"ם בפיה"מ, ודברי המאירי, בענין העונש של לאוין שאין לוקין עליהם.

יבמות א': קמ"ו.

ב"ב א': קי"ז (קטע "והנה לכאורה").

סנהדרין: פרק זה בורר י"ח סק"א (קטע "והנה בדברינו").

מכות: צ"א.

זבחים א': ר"ז סק"א.

חומש: פר' יתרו, זכור את יום השבת לקדשו (כ', ח') [א] (קטע "ובאמת יש לבסס" ולהלן שם). פר' ויקרא, ונרצה לו לכפר עליו (א', ד') [א] סק"ב סק"ד (קטע ראשון).

פרק ב' משנה ב', וכל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה וכו'.

קידושין ד': תי"א (קטע "ועי' בספר המקנה" ולהלן שם).

חומש: פר' קרח, ויאמר ה' אל אהרן בארצם לא תנחל וגו' (י"ח, כ') [ד] (קטע "ועי' בספר המקנה").

פרק ב' משנה ב', ואתם מעלה אני עליכם שכר הרבה כאילו עשיתם, פיה"מ להרמב"ם.

סנהדרין: פ"ה סק"ב.

פרק ב' משנה ד', דברי רבינו יונה על פורש מדרכי ציבור.

סנהדרין: שני"ד בהערה השני'.

פרק ב' משנה ה', ולא ע"ה חסיד.

כתובות ב': ל"ג.

חומש: פר' אחרי מות, וחי בהם (י"ח, ה') [א] (קטע "אולם"). פר' קדושים, בצדק תשפט עמיתך (י"ט, ט"ו) סק"א (קטע "והנה הרמב"ם"). פר' שופטים, לבלתי רום לבבו וגו' (י"ז, כ') [ג] (קטע ראשון).

פרק ב' משנה ה', במקום שאין אנשים השתדל להיות איש.

אלול - תשרי: אלול א' (קטע אחרון).

פרק ב' משנה י"ד, ודע מה שתשיב לאפיקורוס.

ע"ז: כ"ט.

פרק ב' משנה ט"ז, לא עליך הדבר לגמור ולא אתה בן חורין להבטל ממנה.

חומש: פר' בחקותי, אם בחקתי תלכו (כ"ו, ג') [א] (קטע "ויש להקדים" ולהלן שם).

שיחות: עמ' מ"ד.

פרק ג' משנה ב', הוי מתפלל בשלומה של מלכות, ודברי המפרשים על זה.

ע"ז: כ"ז, כ"ח.

פרק ג' משנה ד', הנעור בלילה.

ליקוטי הלכות ומנהגים: סי' י"א סק"ד.

פרק ג' משנה ד', והמהלך בדרך יחידי וכו' הרי זה מתחייב בנפשו.

ב"ק א': תשל"ט.

חומש: פר' מקץ, הבקר אור והאנשים שלחו (מ"ד, ג') (קטע ראשון ולהלן שם).

פרק ג' משנה ד', והמפנה (ומפנה) לכו לבטלה הרי זה מתחייב בנפשו.

חומש: פר' שלח, כי דבר ה' בזה (ט"ו, ל"א) סק"ד סק"ה.

פרק ג' משנה ה', כל הפורק ממנו עול תורה נותנין עליו עול מלכות ועול דרך ארץ.

חומש: פר' שלח, כי דבר ה' בזה (ט"ו, ל"א) סק"ה.

פרק ג' משנה ז', רבי שמעון אומר המהלך בדרך ושונה ומפסיק ממשנתו ואומר מה נאה אילן זה וכו' מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו.

ע"ז: כ"ה (קטע "מיהו בפ"ג").

חומש: פר' שלח, כי דבר ה' בזה (ט"ו, ל"א) סק"ד סק"ה.

פרק ג' משנה ח', כל השוכח דבר אחד ממשנתו מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו שנאמר רק השמר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח וגו'.

הוריות: קפ"ב.

חומש: פר' שלח, כי דבר ה' בזה (ט"ו, ל"א) סק"ה.

פרק ג' משנה ט', רבי חנינא בן דוסא אומר כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת וכו'.

חומש: פר' תרומה, ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם (כ"ה, ח') [א] (קטע "ועל פי זה"). פר' עקב, ולמדתם אתם את בניכם (י"א, י"ט) [ב] (קטע "אלא").

שיחות: עמ' מ"ו.

תפילה: ז' (קטע "ועל פי זה").

פרק ג' משנה י', שינה של שחרית מוציאה את האדם מן העולם.

ליקוטי הלכות ומנהגים: סי' י"א סק"ג.

פרק ג' משנה י"א, רבי אלעזר המודעי אומר המחלל את הקדשים וכו' אין לו חלק לעולם הבא.

סנהדרין: שנ"ד.

פרק ג' משנה י"א, והמלכין פני חבירו ברכים.

ב"ק ב' רכ"א.

סנהדרין: שנ"ד (קטע "עוד הי' נראה" ולהלן שם).

חומש: פר' וישב, והיא שלחה אל חמי' (ל"ח, כ"ה).

פרק ג' משנה י"א, והמיפר בריתו של אברהם אבינו.

ע"ז: ק"ב.

פרק ג' משנה י"א, רבינו יונה ד"ה אע"פ.

חומש: פר' וישב, והיא שלחה אל חמי' (ל"ח, כ"ה) סק"ט.

פרק ג' משנה י"א, תיור"ט על המשנה הנ"ל.

סנהדרין: ר"פ (קטע "א"נ יש לחלק").

חומש: פר' וישב, והיא שלחה אל חמי' (ל"ח, כ"ה) סק"ב.

פרק ג' משנה י"ג, נדרים סייג לפרישות (ודברי המפרשים על זה).

נדרים: פרק כל כנויי קי"ח סק"ה, קכ"ו.

חומש: פר' נשא, וכפר עליו הכהן מאשר חטא על הנפש (ו', י"א) (קטע "והנה בפ"ג" ולהלן שם).

פרק ג' משנה ט"ו, והכל לפי רוב המעשה, ופיה"מ על זה.

חומש: פר' ראה, פתח תפתח את ירך לו (ט"ו, ח') [ב].

פרק ג' משנה י"ז, הוא הי' אומר כל שחכמתו מרובה ממעשיו למה הוא דומה וכו'.

חומש: פר' תרומה, ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם (כ"ה, ח') [א] (קטע "ועל פי זה"). פר' עקב, ולמדתם אתם את בניכם (י"א, י"ט) [ב] (קטע "אלא").

שיחות: עמ' מ"ו.

תפילה: ז' (קטע "ועל פי זה").

פרק ד' משנה א', איזהו גבור וכו', איזהו עשיר וכו'.

סנהדרין: פתיחה לפרק חלק ו' סק"א סק"ה.

חומש: פר' כי תשא, פסל לך (ל"ד, א').

פרק ד' משנה ב', בן עזאי אומר הוי רץ למצוה קלה כבחמורה, ורש"י ותיו"ט שם על זה.

ע"ז: כ"ג (קטע "הרמב"ם בפירוש המשניות" ולהלן שם).

פרק ד' משנה ב', ששכר מצוה מצוה ושכר עבירה עבירה, ורבינו יונה שם.

חומש: פר' וארא, ואני אקשה את לב פרעה (ז', ג') סק"ג סק"ה.

פרק ד' משנה ג', אל תהי בז לכל האדם.

ב"ק ב' קצ"ב (קטע "ועיין במסכת").

פרק ד' משנה ד', מאד מאד הוי שפל רוח.

חומש: פר' שופטים, לבלתי רום לבבו וגו' (י"ז, כ') [א - ד].

פרק ד' משנה ד', כל המחלל שם שמים בסתר נפרעין ממנו בגלוי.

חומש: פר' מקץ, ויאמר אלהים מרגלים אתם וגו' (מ"ב, ט') [ב].

פרק ד' משנה ה', כל הנהנה מדברי תורה נוטל חייו מן העולם.

נדרים: פרק אין בין המודר כ"ו סק"א.

ב"ב א' קט"ז*.

סנהדרין: שנ"ד (קטע "ובספרי").

פרק ד' משנה ה', ולא קרדום לחפור בו (פיה"מ).

קידושין ד': תי"א (קטע אחרון).

חומש: פר' קרח, ויאמר ה' אל אהרן בארצם לא תנחל וגו' (י"ח, כ') [ד] (קטע אחרון).

פרק ד' משנה ו', כל המכבד את התורה גופו מכובד על הבריות, ורש"י שם.

חומש: פר' תרומה, ועשו ארון (כ"ה, י') [א] סק"ב.

ליקוטי הלכות ומנהגים: סי' י"ג אות ה'.

פרק ד' משנה ז', רבי ישמעאל אומר החושך עצמו מן הדין וכו', ודברי המחזור ויטרי על זה בענין אין לדיין אלא מה שענינו רואות.

סנהדרין: מ"ה (קטע "והנה עיין בכתובות" ולהלן שם), מ"ט.

הוריות: ט' (קטע "ברם" וקטע אחרון).

פרק ד' משנה ז', רבינו יונה ד"ה רבי ישמעאל.

סנהדרין: מ"ו.

חומש: (פר' משפטים, ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם [כ"א, א'] [ג] קטע "ברם עיין ברש"י"). פר' דברים, ושפטתם צדק (א', ט"ז) (קטע "והנה עיין בכתובות").

פרק ד' משנה ח', אל תהי דן יחידי שאין דן יחידי אלא אחד (ודברי רבינו יונה, והר"ב, והתיו"ט, והמאירי, ורבינו בחיי).

סנהדרין: ל"ז.

ע"ז: ט"ז.

הוריות: קפ"א (קטע "כרם עיין
ברבינו יונה").

שיחות: עמ' מ'.

פרק ד' משנה י"ב, דברי ספר מגן אבות
להתשב"ץ שהביא שאחמלך כהן גדול
אמר לשאול אדוני המלך, וכן צדוק כהן
גדול לדוד.

הוריות: קס"ט.

חומש: פר' פנחס, ולפני אלעזר הכהן
יעמד ושאל לו (כ"ז, כ"א) [ב].

פרק ד' משנה י"ב, דברי ספר מגן אבות
להתשב"ץ שהביא שירמיהו אמר לצדקיהו
אדוני המלך.

הוריות: ק"ע (קטע "ועיין בפ"ב").

פרק ד' משנה י"ב, רבי יהודה אומר הוי
זהיר בתלמוד ששגגת תלמוד עולה זדון.

סנהדרין: מ"ח, מ"ט.

הוריות: ט' (קטע "ונראה").

פרק ד' משנה י"ח, ואל תשאל לו בשעת
נדרו, ומחזור ויטרי שם.

חומש: פר' ואתחנן, עלה ראש
הפסגה ושא עיניך וגו' (ג', כ"ז)
(קטע ראשון).

דמויות ותקופות: משה רבינו ד'
סק"א (קטע "ועי' בילקוט").

פרק ד' משנה כ"ב, ועל כרחך אתה חי.

כתובות ב': שני' סקט"ו.

סנהדרין: פתיחה לפרק חלק ח'
סקט"ו.

פרק ה' משנה א', בעשרה מאמרות נברא
העולם (בראשית נמי מאמר הוא).

חומש: פר' בראשית, בראשית ברא
אלקים (א', א') [ב]. פר' בא,
החדש הזה לכם (שמות י"ב, א').

פרק ה' משנה א', בעשרה מאמרות נברא
העולם, רש"י ורבינו בחיי שם.

חומש: פר' בראשית, בראשית ברא
אלקים (א', א') [ב].

פרק ד' משנה ט', כל המקיים את התורה
מעוני סופו לקיימה מעושר.

חומש: פר' חיי שרה, וה' ברך את
אברהם בכל (כ"ד, א').

פרק ד' משנה י"ב, יהי כבוד תלמידך חביב
עליך כשלך (ורבינו יונה שם).

חומש: פר' בשלח, בחר לנו אנשים
(י"ז, ט') [א].

פרק ד' משנה י"ב, וכבוד חבירך כמורא
רבך, ותיו"ט שם.

חומש: פר' וארא, הוא אהרן ומשה
(ו', כ"ו) (קטע "והנה באבות"
ולהלן שם). פר' בשלח, בחר לנו
אנשים (י"ז, ט') [א].

פרק ד' משנה י"ב, ומורא רבך כמורא
שמים, ופירש"י שם.

קידושין ב': שצ"ז (קטע "והנה
במס").

ב"ק א': תקל"א (קטע "והנה עיין
באבות" ולהלן שם).

חומש: פר' קדושים, מפני שיבה
תקום והדרת פני זקן (י"ט, ל"ב)
[ב] (קטע "והנה במס" ולהלן שם).

פרק ד' משנה י"ב, רש"י ד"ה שלשה
כתרים הם.

הוריות: קס"ז (קטע "ריט").

שיחות: עמ' מ'.

פרק ד' משנה י"ב, דברי הרמב"ם בפיה"מ על
שלשה כתרים שהוסיף קרא דבי שרים ישורו.

הוריות: קס"ז (קטע "והנה מקרא").

פרק ד' משנה י"ב, דברי הרמב"ם בפיה"מ
שכתר תורה ניתן רק לישראל.

ב"ק א': תפ"ה (קטע "והנה כל
הנ"ל").

הוריות: קפ"א (קטע ראשון).

שיחות: עמ' מ'.

פרק ד' משנה י"ב, דברי רבינו יונה שכתר
תורה מונח לכל באי עולם.

ב"ק א': תפ"ה.

פרק ה' משנה א', אלא להפרע מן הרשעים שמאבדין את העולם שנברא בעשרה מאמרות, ורש"י ורבינו יונה ותיו"ט שם.

חומש: הקדמה ו' (קטע "והנה עוד הוסיף"). פרי' בראשית, בראשית ברא אלקים (א', א') [ג].

פרק ה' משנה ב', עשרה דורות מאדם ועד נח וכו' שכל הדורות היו מכעיסין ובאין.

חומש: פרי' בראשית, אז הוהל לקרא בשם ה' (ד', כ"ו) [ב] סק"א, שם, ויהיו ימי אדם אחרי הולידו את שת וגו' (ה', ד'), שם, ויאמר ה' אמתה וגו' (ו', ז').

פרק ה' משנה ב', עשרה דורות מנח ועד אברהם.

חומש: פרי' נח, נח איש צדיק ו' (ט'), שם, תמים הי' בדורותיו (ו', ט') (קטע "והנה בפ"ה דאבות"), שם, אלה תולדת שם וגו' (י"א, י') סק"א סק"ב.

פרק ה' משנה ג', בעשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

חומש: פרי' לך לך, לך לך מארצך (י"ב, א').

פרק ה' משנה ג', רש"י ד"ה מצינו וכו'.

חומש: פרי' נח, אלה תולדת שם וגו' (י"א, י') סק"א סק"ב (קטע "איברא").

פרק ה' משנה ה', עשרה נסים נעשו לאבותינו בבית המקדש וכו', ולא כיבו גשמים אש של עצי המערכה.

חנוכה: ב'

פרק ה' משנה ה', ולא אירע קרי לכהן גדול ביום הכיפורים (ודברי רש"י ורבינו יונה שם).

קידושין ב': שס"ג.

חומש: פרי' אחרי מות, וכפר בעדו ובעד ביתו (ט"ז, ו') סק"א סק"ג סק"ד.

פרק ה' משנה ו', דברי הרמב"ם בפיה"מ שכל הנסים הוכנסו להטבע של הנברא

בשעת בריאתו חוץ מעשרת הדברים שנזכרו שם שנתאחרו עד ערב שבת בין השמשות (וכן ביאר בפרק ה' משמונה פרקים).

חומש: פרי' בשלח, כי בא סוס פרעה וגו' (ט"ו, י"ט) סק"ב. תפילה: ט' סק"ב, י"ד.

פרק ה' משנה ז', חכם אינו מדבר בפני מי שהוא גדול ממנו בחכמה ובמנין.

ע"ז: ע"ב.

חומש: פרי' וארא, הוא אהרן ומשה (ו', כ"ו) (קטע "וע"ע בפ"ה דאבות" ולהלן שם).

פרק ה' משנה ח', רש"י ד"ה מיתות האמורות בתורה שלא נמסרו לב"ד.

סנהדרין: רנ"ב סק"א.

פרק ה' משנה ח', רש"י ד"ה עינוי הדין.

יבמות א': צ"ג.

סנהדרין: ר"ל.

פרק ה' משנה ח', דברי המחזור ויטרי על דין ד' מיתות לא בטלו.

סנהדרין: רנ"ב סק"א.

פרק ה' משנה י"ד, דברי הרמב"ם בפיה"מ שמושלים במעלות נקרא מלאך ה'.

דמויות ותקופות: נביאים א' סק"א (קטע "א").

פרק ה' משנה י"ח, דברי הרמב"ם בפיה"מ שמה שמחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה הרי זה ענין אחד עם הכבוד לב פרעה.

חומש: פרי' וארא, ואני אקשה את לב פרעה (ז', ג') סק"ג (קטע אחרון).

פרק ה' משנה י"ט, דברי הרמב"ם בפיה"מ בענין מה שאברהם לא הסתכל בשרה.

ב"ב א': קמ"ג.

חומש: פרי' לך לך, הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את (י"ב, י"א).

פרק ה' משנה כ', הוי עז כנמר וכו'.

חומש: פרי' נח, את האלקים התהלך נח (ו', ט') [א] (קטע "והנה בתחילת").

פרק ה' משנה כ', שיבנה עירך וכו', וביאור הגר"א שם שאם אין מקדש אין תורה, ומחזור ויטרי שם.

חומש: פר' תרומה, ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם (כ"ה, ח') [א] (קטע "ושמעתי" וקטע אחרון).

שיחות: עמ' מ"ז.

תפילה: ז' (קטע ראשון ולהלן שם וקטע אחרון).

פרק ה' משנה כ"א, בן חמש שנים למקרא, ורש"י שם.

ב"ב א': קצ"ו.

פרק ה' משנה כ"א, בן חמש עשרה לתלמוד, בן שמונה עשרה לחופה.

שיחות: עמ' ס"ז.

פרק ה' משנה כ"א, בן שמונה עשרה לחופה.

קידושין ב': שס"ד, חלק ההערות דף כ"ט הערה ג'.

פרק ה' משנה כ"א, בן ששים לזקנה, בן שבעים לשיבה.

קידושין ב': חלק ההערות דף ל"ב הערה ס"ב והערה פ' והערה פ"ב.

פרק ה' משנה כ"א, רש"י ד"ה בן חמש שנים.

קידושין ב': שס"ד (קטע "והנה הא").

פרק ה' משנה כ"א, רש"י ד"ה בן שמונה עשרה לחופה.

קידושין ב': שס"ד (קטע "והנה הא").

פרק ה' משנה כ"א, ספר מגן אבות להתשב"ץ על בן שבעים לשיבה (בענין המהות של זמן).

חומש: פר' בראשית, בראשית ברא אלקים (א', א') [ב].

פרק ה' משנה כ"ב, דברי הר"ב שמותר ללמוד חכמות יונית בבית הכסא.

סנהדרין: שס"ח.

פרק ה' משנה כ"ג, בן הא הא אומר לפום צערא אגרא, ודברי הרמב"ם בפיה"מ שם.

קידושין ג': ב' סק"א.

ע"ז: י"ז.

שיחות עמ' ק"ו - ק"י.

חומש: פר' עקב, ולמדתם אתם את בניכם (י"א, י"ט) [א] (קטע "והנה בסוף"). פר' ראה, פתח תפתח את ירך לו (ט"ו, ח') [ב] (קטע "גם י"ל שריבוי השכר").

פרק ו' ברייתא א', ומכשרתו להיות וכו' ישר, ורש"י ומדרש שמואל שם.

חומש: פר' חיי שרה, עבד אברהם אנכי (כ"ד, ל"ד) (קטע "ועיין באבות").

תפילה: כ' (קטע "ברם" ולהלן שם).

פרק ו' ברייתא א', ונהנים ממנו עצה ותושיה.

חומש: פר' שופטים, כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעננים ואל קסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך ה' אלקיך (י"ח, י"ד) (קטע "שו"ר בספר ארחות יושר").

שיחות: עמ' ק"מ.

פרק ו' ברייתא א', רבינו בחיי בתחילת הפרק שאע"פ שאמרו שטוב שילמוד גם שלא לשמה כדי שיבוא למדריגת לשמה אבל בכל זאת נוח לו שלא נברא.

הוריות: קכ"ו.

פרק ו' ברייתא א', דברי המדרש שמואל בשם החסיד שאומרים פרקי אבות בין פסח לשבועות כי התורה לא תשכון אלא בריקן ממדות רעות ומלא מדות טובות.

חומש: פר' משפטים, ואלה המשפטים (כ"א, א') [ב] (קטע "וכן בריש פ"ו").

פרק ו' ברייתא ג', הלומד מחבירו פרק אחד וכו' צריך לנהוג בו כבוד.

קידושין ב': שצ"ח (קטע "והנה לכאורה").

פרק ו' ברייתא ג', ומה דוד מלך ישראל
שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים
בלבד קראו רבו אלופו ומיודעו.

הוריות: ק"ד.

פרק ו' ברייתא ד', כך היא דרכה של תורה
פת במלח תאכל וכו'.

ע"ז: כ"ה (קטע "והנה בספר").

חומש: פר' בחקותי, אם בחקתי
תלכו (כ"ו, ג') [א] (קטע "ויש
להקדים"). פר' שלח, כי דבר ה'
בוה (ט"ו, ל"א) סק"ב.

שיחות: עמ' מ"ד.

פרק ו' ברייתא ה', שהמלכות נקנית
בשלשים מעלות, ופי' הגר"א שם.

סנהדרין: קצ"ו.

פרק ו' ברייתא ה', והכהונה בעשרים
וארבעה, ופי' הגר"א שם.

ב"ק ב' תל"ג.

פרק ו' ברייתא ו', שכל האומר דבר בשם
אומרו מביא גאולה לעולם.

ב"ק א': תשמ"ג.

פרק ו' ברייתא ט', אמר רבי יוסי בן קיסא
וכו'.

שיחות: עמ' ס'.